

УДК 911.3(075.8)

DOI: <https://doi.org/10.32782/2786-8141/2023-5-23>**Белоусов Я.І.**

кандидат економічних наук, доцент,
доцент кафедри технологій легкої промисловості,
Східноукраїнський національний університет імені В. Даля
ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-5830-7553>

Yaroslav Bielousov

Volodymyr Dahl East Ukrainian National University

ПРОСТОРОВА ТРАНСФОРМАЦІЯ РЕГІОНАЛЬНОГО РОЗВИТКУ ЛЕГКОЇ ПРОМИСЛОВОСТІ

SPATIAL TRANSFORMATION OF REGIONAL DEVELOPMENT OF LIGHT INDUSTRY

Анотація. У статті доведено, що змістом трансформації регіонального розвитку є спрямований економічної системою процес безперервного коригування її функціонального стану, у результаті якого у господарській системі забезпечується режим нестійкої внутрішньосистемної динамічної рівноваги і, цим, еволюційний характер її руху. Визначено, що відправною точкою у пошуку закономірностей формування просторових взаємозв'язків у господарській системі є дослідження структури руху системи в єдності форм його прояву: відтворення, розвитку, а також відповідних їм природно-господарського та економічного просторів, зокрема простору соціально-економічного розвитку. У статті використані такі методи та інструменти: аналіз та синтез, порівняння та узагальнення, системний аналіз та бенчмаркінг. ESG-трансформація торкається головного аспекту стратегування, якому приділяється велика увага у вітчизняній школі стратегування академіка В.Л. Квінта: для успішної реалізації стратегії у стратегічних пріоритетах мають бути враховані всі інтереси акторів.

Ключові слова: просторова трансформація, регіональний розвиток, геоінформаційні технології, легка промисловість, простір.

Abstract. The article proves that the content of the transformation of regional development is the process of continuous adjustment of its functional state directed by the economic system, as a result of which the regime of unstable intra-systemic dynamic equilibrium is ensured in the economic system and, thus, the evolutionary nature of its movement. It was determined that the starting point in the search for regularities in the formation of spatial relationships in the economic system is the study of the structure of the system's movement in the unity of the forms of its manifestation: reproduction, development, as well as the corresponding natural-economic and economic spaces, in particular the space of socio-economic development. The purpose and task of the study of transformational processes is defined as the study of the movement of the economic system in the relationship of its possible forms: reproduction, reproduction and development; studying the economic mechanism through learning about the self-organization of the economic system; identifying the direction of qualitative changes in the economic system during the implementation of the initial data; identifying the direction of qualitative changes in the economic system during the implementation of the initial impulses of its development. In this regard, systemic, synergistic and evolutionary approaches seem to be the most promising in solving the tasks. It is considered timely to develop principles and methodological approaches to the organization of regional monitoring based on integral indicators that take into account the effects of spatial transformation of regional natural and economic systems, as well as to identify the content and structure of spatial analysis of their current state. The issue of the interaction of the natural-economic space and the space of socio-economic development is considered within the framework of the "transaction-form" model of spatial relationships. The following methods and tools are used in the article: analysis and synthesis, comparison and generalization, system analysis and benchmarking. ESG-transformation touches on the main aspect of strategizing, which is given great attention in the national school of strategizing academician V.L. Quinta: for the successful implementation of the strategy, the strategic priorities must take into account all the interests of the actors. It has been proven that in the new conditions, one of the promising areas of further research can be the subject of assessing the impact on the speed of ESG-standards implementation by light industry and fashion industry companies.

Keywords: spatial transformation, regional development, geoinformation technologies, light industry, space.

Постановка проблеми. Поняття про трансформацію господарських систем широко використовується в економічних дослідженнях. Однак просторовий аспект трансформації господарства поки що недостатньо розроблений теоретично. Відсутні економіко-теоретичні праці, спеціально присвячені просторовій трансформації господарства і, зокрема, регіональних природно-господарських систем, що опосередковують процес взаємодії природи і продуктивних сил суспільства. Окремі аспекти проблеми присутні в низці досліджень, проте в жодній вони не були визначені як об'єкт або

предмет досліджень. Мету і завдання дослідження трансформаційних процесів можна визначити як дослідження руху господарської системи у взаємозв'язку його можливих форм: відтворення, відтворення і розвитку; вивчення господарського механізму через пізнання самоорганізації господарської системи; виявлення напряму якісних змін у господарській системі в ході реалізації вихідних даних; виявлення напряму якісних змін у господарській системі під час реалізації вихідних імпульсів її розвитку. У зв'язку з цим системний, синергетичний та еволюційний підходи вида-

ються найперспективнішими у вирішенні поставлених завдань. У процесі вивчення просторової трансформації природно-господарських систем регіонального рівня видається важливим знайти відповідь на низку запитань щодо змісту, об'єкта, механізму просторової трансформації господарства, щодо принципів і підходів в організації моніторингу просторової трансформації в управлінні господарським розвитком регіону.

Аналіз останніх досягнень та публікацій.

Розв'язання окреслених вище завдань можливе на основі розгляду вже наявних учень, теорій і концепцій, які тією чи іншою мірою відображають пропонувані до обговорення питання. Вивчення просторових аспектів розвитку господарства становить зміст економічної теорії використання простору (просторової економіки) і класичної теорії розміщення, що розвивалися за кордоном. Значний внесок у розвиток цих наук починаючи з XVIII століття зробили Р. Кантільон, Дж. Стюарт, Е. Кондиллак, А. Сміт, І. Тюнен, Ч. Еллет, Д. Ларднер, В. Лунхардт, Е. Чейсон, А. Веллінгтон, А. Вебер, О. Енгландер, Ф. Феттер, Х. Рітчль, А. Прюдль, Х. Хотлінг, Х. Вейманн, Е. Чамберлін, В. Крісталлер, Б. Охлін, Т. Паландер, Е. Шнейдер, А. Льош, С. Енке, Л. Хувер, В. Айзард, М. Грінхут, П. Клаваль, Х. Охта, Д. Тісе, М. Фуджіту, Р. Крюгман, Н. Сміт, Д. Гріфітц, Р. Гайнінг, Б. Беррі, Е. Конклінг, Д. Рей та ін.

Метою статті є виявлення найкращих практик різних акторів регіонального розвитку у сфері впровадження ESG-стандартів для узагальнення та систематизації наслідків просторової трансформації.

Виклад основного матеріалу дослідження. Трансформація є універсальною характеристикою, притаманною не тільки господарству, а й матерії загалом. Трансформація характеризується постійною зміною зв'язків і взаємодій у матеріальних системах, що перетворюють їхній склад, структуру та функції. Вивчення особливостей і закономірностей просторової економічної трансформації є особливо актуальним для дослідження та прогнозування господарських процесів. Дослідження просторової трансформації господарства поглиблює наші уявлення не тільки в царині господарської динаміки, а й у питанні про механізм суспільного відтворювального процесу, що визначає еволюційний співрозвиток природної, господарської та соціальної складових глобальної системи «природа – людина – суспільство».

Вироблений регіональний продукт є реальним втіленням результатів господарської діяльності в регіоні. У ширшому сенсі під результатами господарської діяльності слід розуміти не тільки створені матеріальні блага, а й регіональний простір, що постійно формується, стан якого визначається якістю природно-екологічних умов, населення, виробничо-господарської інфраструктури, інститутів та організацій, що діють у регіоні інститутів та організацій, а також інформації. Тому ми маємо право говорити про якість регіонального простору, під якою слід розуміти якість життя населення і рівень регіональної культури: суспільної, господарської, економічної, правової, екологічної тощо. Можна вважати, що якість регіонального простору є результатом просторової економічної трансформації господарства. Стратегія регіонального розвитку у зв'язку з цим постає як цільова трансформація процесу створення нової якості регіонального простору, яка має

бути задана за допомогою системи показників просторового розвитку, що достатньо повно відображають адекватний, комплексний і комплементарний стан використовуваного простору регіону.

Просторова економічна трансформація впливає на ефективність і стійкість розвитку господарських систем, їхню здатність забезпечити відтворювальний процес необхідними господарськими ресурсами. Для вивчення та прогнозування різноманіття явищ господарського життя сучасні теоретичні уявлення про господарського життя сучасні теоретичні уявлення про особливості просторової трансформації господарства є недостатніми. Очевидний дефіцит цих знань ускладнює і знижує ефективність управління просторовим розвитком на всіх рівнях господарської організації від національного і регіонального до локального. Без дослідження особливостей просторової трансформації господарства неможливий прогрес у пізнанні умов і режимів господарювання в умовах перехідної економіки. Врахування особливостей просторової трансформації впливає на інтенсивність, послідовність і результативність економічних перетворень господарських систем регіонального рівня. Регіональна економічна політика повинна будуватися з урахуванням просторової неоднорідності умов господарської діяльності на території регіону.

Дослідження просторового аспекту трансформації господарських систем передбачає категоріальний аналіз економічного простору і розроблення нових методичних прийомів оцінювання його поточного стану.

Подібне стало можливим багато в чому завдяки стрімкому розвитку в останні роки геоінформаційних технологій (ГІС-технологій), на основі яких просторово-часовий аналіз регіонального відтворювального процесу як механізму просторової трансформації став доступний і практично здійснений. Моніторинг просторової трансформації регіональних природно-господарських систем (РПГС) має стати одним з інструментів управління регіональним розвитком.

Вбачається своєчасним розроблення принципів і методичних підходів до організації регіонального моніторингу на основі інтегральних показників, що враховують ефекти просторової трансформації РПГС, а також виявлення змісту і структури просторового аналізу їхнього поточного стану.

Поняття ESG стало користуватися популярністю в усьому світі у XXI столітті після роботи експертного секретаря ООН Кофі Аннана, який увів у щоденний дискурс поняття ESG-принципів: environment – навколишнє середовище, social – соціальний розвиток, governance – корпоративне управління. Основною метою ESG є підтримка концепції сталого розвитку (sustainable development) та осмислене інвестування в компанії, яким небайдуже навколишнє середовище та соціум. Усе це пов'язано із соціальним розвитком суспільства загалом, демократизацією, свободою окремого індивіда та усвідомленням того, скільки промислові галузі приносять забруднень у навколишнє середовище. З появою та активним впровадженням ESG-принципів було також сформовано спеціальні індекси для рейтингових компаній, що дають змогу враховувати їхню економічну та суспільну ефективність. Таким чином, корпоративний сектор економіки, який бажає бути на високих позиціях у міжнародних

системах ранжування, має відповідати стандартам розвитку всіх трьох категорій, включно з соціальною, управлінською та екологічною.

Господарство як сукупність природно-господарських систем інтегрується в єдиний відтворювальний комплекс соціально-економічною системою, що визначає масштаби перспективного просторового розвитку господарства. Динаміку господарства зумовлює процес суспільного відтворення, що формує новий просторовий стан регіональної природно-господарської системи на кожному етапі її економічної трансформації. Трансформувальний вплив економічних відносин на регіональну природно-господарську систему, що реалізується під час відтворювального процесу, є просторово неоднорідним. У зв'язку з цим відправною точкою в пошуку закономірностей формування просторових взаємозв'язків у господарській системі є дослідження структури руху системи в єдності його форм: відтворення, відтворення і розвитку, а також відповідних їм просторів: природно-господарського простору, економічного простору та простору соціально-економічного розвитку.

Природно-господарський простір у вигляді технологічно пов'язаної сукупності доступних природних, виробничих і трудових ресурсів, охоплених економічними відносинами, може бути названий економічним простором. Економічний простір є формою прояву суспільного відтворення й об'єктивно характеризує процес просторової трансформації природно-господарських систем. Простір реалізації економічних відносин може бути названий простором соціально-економічного розвитку.

Питання про взаємодію природно-господарського простору і простору соціально-економічного розвитку необхідно розглядати в рамках моделі просторових взаємозв'язків виду «транзакція-форма». Структуру руху господарської системи можна уявити як процес впливу транзакцій на просторовий стан (форму) господарської системи і форми на характер транзакцій. Зв'язок між транзакцією і формою підводить нас до розуміння просторових компенсаторних механізмів у господарській системі, що забезпечують її внутрішню динамічну рівновагу. У зв'язку з цим стає очевидним лінійно-вузловий характер просторового сполучення природно-господарського простору і простору соціально-економічного розвитку.

Початковий вплив людського фактора виробництва в господарській системі спричиняє послідовну зміну повних циклів ендогенних факторних взаємодій, що формують траєкторію розвитку регіональної природно-господарської системи в економічному просторі-часі. просторі-часі. Основу моделі повного циклу факторних взаємодій становлять три приватні цикли і відповідні їм стани господарської системи: нестійкої внутрішньосистемної рівноваги (перший цикл), стійкої внутрішньосистемної нерівноваги (другий цикл), нестійкої внутрішньосистемної рівноваги (третій цикл).

Поряд із цим існують чотири етапи функціонування РПГС, під час реалізації яких відбувається формування ендогенних трансформаційних факторів виробництва.

Активуючий вплив фактора «праця» на виробництво спричиняє послідовну зміну трьох циклів факторних взаємодій спочатку в циклічних структурах

факторних взаємодій «людського» та інституційного типів, потім у природно-ресурсній та інформаційній і, нарешті, в організаційній і техніко-технологічній циклічних структурах. Процес трансформації природно-господарської системи структурований і може бути представлений у вигляді чотирьох етапів, що характеризують розвиток регіонального відтворювального процесу: 1) освоєння нових умов і ресурсів, накопичення господарської пам'яті; 2) інтеграція систем та комплексів; 3) інформаційна взаємодія систем та комплексів, активна експлуатація природно-соціальних ресурсів; 4) виснаження ресурсної бази і розвиток інтеграційно-дезінтеграційних процесів у господарській системі.

Легка промисловість є важливою галуззю народного господарства і глобальним промисловим комплексом. Вона вносить 3 трильйони доларів у світове виробництво і забезпечує зайнятістю 75 мільйонів людей по всьому світу по всьому ланцюжку створення вартості [3]. Індустрії моди властиві всі характеристики економічних об'єктів – від нарощування угод злиття та поглинання до комерціалізації об'єктів інтелектуальної власності [3]. Вона активно підпадає під вплив глобальних, регіональних і національних трендів, тому активне впровадження різноманітних ініціатив з ESG-трансформації в рамках реалізації стратегічних пріоритетів акторів ринку є логічним наслідком взаємопов'язаності. Індустрія моди негативно впливає на довкілля – екологи відмічають значне споживання енергії, забруднення океану та стічних вод мікропластиком і хімікатами, деградацію ґрунтів внаслідок випасання худоби, а також кризи надлишкового виробництва та споживання. Зміна споживчих уподобань, виникнення та поширення культури усвідомленості спонукають великих стратегічних лідерів галузі активно впроваджувати ESG-стандарты у свої бізнес-процеси.

Великі стратегічні лідери індустрії моди давно проголосили ESG-повідку як інструмент довгострокового розвитку цілої галузі. Слід зазначити, що зміна стратегічних пріоритетів у бік екологічності характерна для підприємств різних цінкових сегментів. Одним із піонерів трансформації бізнесу в бік ESG-стандартів в індустрії моди є французький конгломерат Kering у сегменті розкоші, що має у своєму портфелі брендів понад 12 активів – будинків моди, серед яких Saint Laurent, Gucci, Bottega Veneta, Brioni, Balenciaga та інші. Дана група компаній веде системну роботу по впровадженню стандартів ESG з 2017 року, узагальнюючи окремі стратегічні ініціативи попередніх періодів. Одну з найяскравіших стратегічних ініціатив компанії варто підкреслити в галузі законодавчого та нормативного регулювання. Kering розробила низку детальних стандартів, що стосуються сировини та виробничих процесів. На кожній стадії виробничого ланцюжка досліджується обсяг використаних ресурсів (вода, електроенергія, земля), кількість викидів парникових газів та інше: безпосереднє управління магазинами, офісами та складами; виготовлення та збирання кінцевого продукту; виготовлення та підготовка проміжних комплектуючих; переробка сировини; виробництво та видобуток сировини.

Також існує набір стандартів захисту тварин для постачальників, які охоплюють: велика рогата худоба:

шкіра, яку в основному постачають з Європи; теляча шкіра: шкіра, яку в основному постачають з Європи; вівці: вовна, шкіра та овеча вовна, які постачають у всьому світі; коза: шкіра, кашемир, мохер і овчина, які постачають у всьому світі [7].

Практичні реалії пошуку постачальників, як-от сертифікація та складність ланцюжка поставок, підкреслюють необхідність збільшення ринкового попиту, інновацій та стратегічних рішень. У зв'язку з цим у Kering діє лабораторія Materials Innovation Lab (MIL), що працює з кожним брендом (модним будинком) та їхніми унікальними відповідними ланцюжками постачань: постачальниками, субпідрядниками та іншими організаціями аж до джерел сировини, щоб розробити високоякісні й інноваційні варіанти, до яких можуть отримати доступ усередині групи компаній Kering. MIL також досліджує стійкі альтернативи на ринку і включає їх до бібліотеки матеріалів Kering, а також просуває довгостроковий розвиток та інноваційні підходи, як-от економіка замкненого циклу всередині та за межами Kering.

Як економічний механізм група компаній Kering використовує власний розроблений підхід – екологічний звіт про прибутки та збитки (Environmental Profit & Loss, EP&L), що дає змогу компанії зрозуміти наслідки ухвалення різних рішень і зменшити негативні наслідки. Підхід EP&L ґрунтується на концепції природного капіталу і застосовується до повсякденних ділових дій. EP&L вимірює ресурси, споживані по всьому ланцюжку поставок, такі як вода і земля, а також результати, такі як забруднення води, забруднення повітря і відходи. Потім Kering оцінює вплив, щоб сказати, скільки кожен з них коштує для суспільства. Група компаній Kering є першою компанією у світі, яка розробила та впровадила такий інструмент, тому компанія прагне поширити успішну практику з будь-якою зацікавленою організацією, включно з конкурентами, урядами та університетами. Для поширення компанія використовує протокол про природний капітал (Natural Capital Protocol, NCC) – це глобальна платформа з відкритим вихідним кодом за участю багатьох зацікавлених сторін для підтримки розробки методів оцінки природного капіталу бізнесом. NCC містить чіткі рекомендації про те, як компанії можуть вимірювати й оцінювати різні типи впливів і залежностей для різних бізнес-додатків.

У 2019 році інша група компаній у високому ціновому сегменті – Richemont приступила до реалізації своєї трансформаційної стратегії. Вона заснована на майже 20-річному досвіді впровадження принципів корпоративної соціальної відповідальності та безперервного вдосконалення бізнес-процесів. Компанія встановила для себе чотири стратегічні напрямки для глибинних змін: люди, спільноти, джерела та навколишнє середовище. Ці чотири сфери охоплюють питання ефективного стратегічного управління, активного залучення зацікавлених стейкхолдерів, безперервні інновації в матеріалах і бізнес-процесах.

Компанія співвідносить свою операційну діяльність і досягнення результатів за Цілями в галузі сталого розвитку (ЦСР), встановленими Організацією Об'єднаних Націй (ООН) 2015 року: 17 глобальних цілей варіюються від викоринення злиднів до співробітництва та партнерства, де кожна мета має узгоджені

цільові показники. Для цього вона розробила спеціальну методологію, що враховує як галузеву специфіку, так і специфіку своєї організації. Нижче наведено стратегічні рішення групи компаній Richemont відповідно до визначених ЦСР.

ЦСР 5.5: Забезпечити всебічну та ефективну участь жінок і рівні можливості для лідерства на всіх рівнях ухвалення рішень у політичному, економічному та суспільному житті. Для досягнення цієї мети Richemont розширила свою програму пільг для послуг з догляду за дітьми, включно з відпусткою для догляду за дитиною. Деякі з підприємств у групі компаній взяли на себе зобов'язання слідувати принципам ООН щодо розширення прав і можливостей жінок. У ланцюжку поставок Richemont просуває рівну винагороду для жінок і чоловіків, рівні можливості за допомогою схем сертифікації (Responsible Jewelry Council).

ЦСР 8: Сприяти інклюзивному та сталому економічному зростанню, повній і продуктивній зайнятості та гідній роботі для всіх. Група компаній наголошує на важливості таланту та навчання впродовж усього життя для збереження майстерності та можливості працевлаштування в секторі предметів розкоші, тому, наприклад, Richemont створила академії роздрібно-ї торгівлі предметами розкоші в Азії та Північній Америці.

ЦСР 13: Вжити термінових заходів щодо боротьби зі зміною клімату та її наслідками. Група компаній взяла на себе зобов'язання щодо досягнення науково обґрунтованих цілей відповідно до Паризької угоди 2015 року. Також Richemont взяла на себе зобов'язання знизити викиди вуглецю під час здійснення ділових поїздок і до 2025 року використовувати 100% поновлювану електроенергію.

ЦСР 17: Партнерство для досягнення цілей. Політика щодо захисту прав людини і трудових норм у ланцюжку поставок, а також позитивний соціальний вплив є стратегічними пріоритетами компанії. У зв'язку з цим компанії потрібно забезпечити прозорість і відстежуваність джерел сировини, для цього вона працює в галузі укладення партнерських відносин з постачальниками і дистриб'юторами. Для реалізації цієї ЦСР у компанії створено окрему організаційну структуру, що курирує це питання [7].

З огляду на взаємопов'язаність легкої промисловості та індустрії моди з іншими галузями, повноцінний стратегічний розвиток галузі не може бути у відриві від глобального ESG-повідстки. Тільки шляхом стратегічних партнерств і колаборацій між різними учасниками ринку можна змінити ситуацію в бік вдосконалення бізнес-процесів. У 2018 році запущено Хартію індустрії моди щодо боротьби зі зміною клімату під егідою ООН зі зміни клімату – у 2021 році цю Хартію вже підписали понад 100 підписантів. Створено та функціонує Альянс сталої моди для просування та координації зусиль у межах ООН. Зокрема, Альянс працює над підтримкою координації між органами ООН, що працюють у сфері моди, і просуванням проєктів і політики, які гарантують, що ланцюжок створення вартості в індустрії моди сприяє досягненню цілей у сфері сталого розвитку [2]. Активно розвивається коаліція відповідального бізнесу (RBC) – це унікальна комунікаційна мережа генеральних директорів, викладачів, дослідників та ліде-

рів некомерційних організацій, які спільно працюють над перетворенням бізнесу. Стратегічне бачення RBC полягає в поліпшенні впливу галузей промисловості на навколишнє середовище, соціальну сферу та управління (ESG) в усьому світі та сприянні досягненню ЦСР ООН [6].

Висновки. З огляду на зміни зовнішнього середовища, зростання значущості стратегічних тенденцій усвідомленості, зеленої економіки, зростає і корпоративна соціальна відповідальність. Великі стратегічні лідери легкої промисловості та індустрії моди працюють над впровадженням ESG-принципів у свою ділову практику, фокусуючи свої зусилля на всіх етапах ланцюжка доданої вартості. Вони для цього розробляють власні методики, створюють систему метрик економічної та суспільної ефективності, виробляють єдиний звіт стандартів, здійснюють імпакт-інвестування і здійснюють реалізацію стратегічних сценаріїв відповідно до інтересів. Основна проблема полягає в стратегічному ресурсі часу, який потрібен для перебудови виробничого ланцюжка. Як показує досвід зарубіжних компаній досліджуваної галузі, до результатів 2022 року, які вони мають, вони пройшли досить

довгий шлях, який, у свою чергу, зайняв не одне десятиліття. Досягнення ESG-принципів на прикладі міжнародного досвіду доводить необхідність об'єднання, взаємодії та колаборацій вітчизняних акторів галузі для забезпечення їхнього стратегічного розвитку. Нові геополітичні ризики у 2022 році безумовно вплинуть на стратегічний розвиток легкої промисловості та індустрії моди в контексті ESG-стандартів. Тенденція зростання цін на природні ресурси здорожить виробництво сировини та матеріалів. З цієї причини підприємства будуть змушені перекладати свої операційні витрати та інші витрати на постачальників і скорочувати програми, орієнтовані на соціальний розвиток трудових ресурсів швейної та текстильної промисловості, включно з мотиваційними програмами. Змін зазнають і логістичні ланцюги поставок, системи розподілу складських надлишків, що може негативно вплинути не тільки на економічну ефективність, а й на суспільну. У зв'язку з цим тематика оцінки впливу на швидкість впровадження ESG-стандартів компаніями легкої промисловості та індустрії моди в нових умовах може бути одним із перспективних напрямів подальших досліджень.

Бібліографічний список:

1. Шульц С. Л. Регіональна політика в Україні: еволюційні засади та стратегічні перспективи. *Регіональна економіка*. 2019. № 3(73). С. 26–36.
2. Луцків О. М. Інституційне середовище регіональної структурної політики. *Регіональна економіка*. 2019. № 3(73). С. 37–47.
3. Максимчук М. В. Теоретичні засади та базові моделі вибору цілей регіональної структурної політики. *Регіональна економіка*. 2019. № 4(74). С. 31–39.
4. Скірка Н. Я. Структурні зміни в економіці України та стратегічні напрями державного регулювання. *Держава та регіони. Серія: Економіка та підприємництво*. 2022. № 4. С. 34–37.
5. Дані про обсяги Валового регіонального продукту України / Державна служба статистики України. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua>
6. Мороз В. С. Економетрія : навч. посіб. Хмельницький : Технологічний університет Поділля, 2020. 166 с.
7. Попадинець Н. М. Аналіз структурних змін в економіці регіону. *Соціально-економічні проблеми сучасного періоду України* : зб. наук. пр. / Ін-т регіональних досліджень НАН України. Львів, 2014. Вип. 3(107). С. 116–126.
8. Луцків О. М. Особливості та передумови структурної трансформації економіки регіону. *Науковий вісник НЛТУ України*. 2013. Вип. 23.10. С. 216–222.
9. Kering animal welfare standards. Keringcorporate.dam.kering.com. URL: <https://keringcorporate.dam.kering.com/m/163ccd09fe07f9ab/original/Document-Kering-Animal-Welfare-Standards.pdf>
10. Kvint V.L. Strategy for the Global Market: Theory and practical applications. New York: Routledge Taylor and Francis Group, 2016. 519 p.
11. Li H., Zhang X., Zhao Y. ESG and Firm's Default Risk. *Finance Research Letters*. 2024. DOI: <https://doi.org/10.1016/j.frl.2022.102713>

References:

1. Shults, S. L. (2019). Rehional'na polityka v Ukraini: evolyutsiyni zasady ta stratedichni perspektyvy [Regional policy in Ukraine: evolutionary principles and strategic perspectives]. *Rehional'na ekonomika – Regional Economy*. 73(3), 26–36. [in Ukrainian]
2. Lutskev, O. M., & Maksymchuk, M. V. (2019). Instytutsiynne seredovyshe rehional'noyi strukturnoyi polityky [The institutional environment of regional structural policy]. *Regional'na ekonomika – Regional Economy*. 73(3), 37–47. [in Ukrainian]
3. Maksymchuk, M. V. (2019). Teoretychni zasady ta bazovi modeli vyboru tsiley rehional'noyi strukturnoyi polityky [Theoretical principles and basic models a choice of regional structural policy objectives]. *Regional'na ekonomika – Regional Economy*, 74(4), 31–39. [in Ukrainian]
4. Skirka, N. Y. (2022). Strukturni zminy v ekonomitsi Ukrainy ta stratedichni napryamy derzhavnoho rehulyuvannya [Structural changes in the economy of Ukraine and strategic directions of state regulation]. *Derzhava ta rehion. Seriya: Ekonomika ta pidpryyemnytstvo – State and Region. Series: Economics and Business*, 4, 34–37. [in Ukrainian].
5. Dani pro obsyahy Valovoho rehional'noho produktu Ukrainy [Data on gross regional product Ukraine] (2015). Official website of the State Statistics Service of Ukraine. Available at: <http://www.ukrstat.gov.ua> [in Ukrainian]
6. Moroz, V. S., & Moroz, V. V. (2020). Ekonometriya [Econometrics] (Tutorial). Khmelnytsky: Technological University of Podillya. [in Ukrainian]
7. Popadynets, N. M. (2014). Analiz strukturnykh zmin v ekonomitsi rehionu [Analysis of structural changes in the economy of the region]. In V. S. Kravtsev (Ed.), *Sotsial'no-ekonomichni problemy suchasnoho periodu Ukrainy* [Socio-Economic Problems of the Modern Period of Ukraine]: Vol. 107(3). Lviv: Institute of Regional Research of the NAS of Ukraine. [in Ukrainian]

8. Lutsiv, O. M., & Habrel, M. S. (2013). Osoblyvosti ta peredumovy strukturnoyi transformatsiyi ekonomiky rehionu [Features and prerequisites for structural transformation of regional economy]: In Naukovyy visnyk NLTU Ukrayiny [Scientific Bulletin of National Forestry University of Ukraine]: Vol. 23.10 (pp. 216–222). Lviv. [in Ukrainian]

9. Kering animal welfare standards Keringcorporate.dam.kering.com. Available at: <https://keringcorporate.dam.kering.com/m/163ccd09fe-07f9ab/original/Document-Kering-Animal-Welfare-Standards.pdf>.

10. Kvint V. L. (2016). Strategy for the Global Market: Theory and practical applications New York: Routledge Taylor and Francis Group.

11. Li H., Zhang X., Zhao Y. (2022). ESG and Firm's Default Risk Finance Research Letters. DOI: <https://doi.org/10.1016/j.frl.2022.102713>

Стаття надійшла до редакції 08.12.2023